Vapaaehtoisen maanpuolustuksen neuvottelukunta

26.10.2021

VN/27683/2020-PLM-9

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan hallinto- ja turvallisuusjaosto

Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2022 – Maanpuolustusjärjestöjen tukeminen (HE 146/2021 vp)

Reservin kehittäminen lähtee poikkeusolojen tarpeista. Henkilöstön ja joukkojen harjoittelu on keskeinen osa suorituskyvyn ylläpitoa. Reservin osaaminen ja toimintakyky rakentuvat neljälle toisiaan tukevalle osa-alueelle. Niitä ovat kertausharjoitukset, joukkojen suorituskykyä tukeva vapaaehtoinen maanpuolustus, reserviläisten omaehtoisen osaamisen ja toimintakyvyn ylläpitäminen sekä reserviläisten siviiliosaamisen hyödyntäminen. Edellä mainitut kokonaisuudet tulevat selvästi esille juuri julkaistussa Valtioneuvoston Puolustusselonteossa 2021.

Hallitusohjelma tunnistaa selkeästi vapaaehtoisen maanpuolustuksen keskeisen tehtävän; *”Yhteiskunnan kokonaisturvallisuuden kannalta vapaaehtoisilla maanpuolustusjärjestöillä on tärkeä rooli. Maanpuolustusjärjestöjen aktiivinen toiminta reserviläisten kenttäkelpoisuuden ja maanpuolustustahdon ylläpidossa on merkityksellistä kansallisen puolustuksen suorituskyvyn näkökulmasta. Maanpuolustusjärjestöjen riittävät resurssit varmistetaan ja ampumaharjoittelun edellytykset koko Suomessa turvataan. Laki vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta pannaan toimeen. Puolustushallinto ohjaa ja valvoo vapaaehtoista maanpuolustustoimintaa asianmukaisella tavalla.”*

Lakia vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta (VapeL) tarkennettiin 1.1.2020. Uudistuksella edesautetaan reservin koulutuksen järjestelmällistä suunnittelua, valmistelua ja toteutusta. Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen (MPK) ja sen jäsenjärjestöjen järjestämästä koulutuksesta kehitetään nousujohteinen kokonaisuus, joka tukee Puolustusvoimien sotilaallista koulutusta ja sen tarpeita. Lisäksi uudistus mahdollistaa MPK:n ja Puolustusvoimien yhteistoiminnan kehittämisen operatiiviseksi kumppanuudeksi sekä kertausharjoitusten, Puolustusvoimien vapaaehtoisten harjoitusten ja vapaaehtoisen maanpuolustuksen yhteensovittamisen aiempaa tehokkaammin.

Puolustusselonteossa voidaan huomata puolustusvoimien ja reserviläisten välisen siteen vahvistamisen tahtotila. Paikallispuolustuksesta kehitetään koko maan kattava sotilaallisten suorituskykyjen kokonaisuus, joka osaltaan ennaltaehkäisee ja torjuu myös laaja-alaista vaikuttamista. Paikallisjoukot muodostavat valtakunnallisen verkoston, joka kykenee monipuoliseen ja vaativaan viranomaisyhteistyöhön.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0295 16001
Internat. +358 295 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
kirjaamo.plm@gov.fi
www.defmin.fi

Vapaaehtoisen maanpuolustuskoulutuksen uudelleenjärjestely on mittava työ. Toimijoiden kenttä on laaja ja paperilla laadittujen toimintatapojen vieminen käytäntöön vaatii aikaa. Käytössä olevia resursseja ja rakenteita nostetaan ylös vaiheittain. Varovaistenkin arvioiden mukaan uudistuksen tekeminen vie 2-3 vuotta, jonka jälkeen vasta varsinainen kehittäminen alkaa. Tässä vaiheessa riittävät resurssit ovat keskeisiä uudistusten onnistumisen kannalta.

Momentille 27.10.50. Maanpuolustusjärjestöjen toiminnan tukeminen (kiinteä määräraha) osoitetaan hallituksen esityksessä 4 852 000 euroa.
Määrärahaa saa käyttää:
1) maanpuolustusjärjestöjen toiminnan tukemiseen
2) Maanpuolustuskoulutusyhdistykselle (MPK) myönnettävään valtionavustukseen sille laissa vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta (556/2007) säädettyjen julkisten hallintotehtävien hoitamisesta aiheutuviin toimintamenoihin ja varautumistoiminnan kuluihin
3) kaatuneiden muiston vaalimistyöstä aiheutuviin menoihin.

Vapaaehtoisen maanpuolustuksen resurssit vaikuttavat olevan tällä hetkellä tasapainossa tehtäviin nähden. Vapaaehtoisen maanpuolustuksen uudistamisen kivijalka on kunnossa. Kivijalka antaa hyvän ja turvallisen perustan uudelleenjärjestelyn toimeenpanolle. Puolustusselonteon toimeenpanon yhteydessä tulee tarkastella vapaaehtoisen maanpuolustuksen mahdollisten lisätehtävien kustannusvaikutukset. Vapaaehtoisen maanpuolustuksen neuvottelukunta toivoo, että eduskunta omalta osaltaan varmistaa ja turvaa uudelleenjärjestelylle valitun suunnan ja siihen tarvittavat resurssit. Neuvottelukunta pyytää jatkossakin eduskuntaa suhtautumaan avoimesti vapaaehtoiseen maanpuolustustyöhön ja siten kansallisen puolustuksemme suorituskyvyn rakentamiseen reserviläistoiminnan kautta.

****

Vapaaehtoisen maanpuolustuksen neuvottelukunnan puolesta,

Marisanna Jarva

Puheenjohtaja

Tero Koljonen

Pääsihteeri